

ByKraft 2027 - Utvikling Kulturkvartalet

Forprosjekt
Versjon: 1.0

Historikk

Versjon	Dato	Signatur	Beskrivelse
1.0	28.09.2020	Thomas Engh	Første versjon av dokumentet.
1.1	dd.mm.aaaa	Fornavn Etternavn (forfatter)	Beskrivelse av endringer som er gjort
1.2	dd.mm.aaaa	Fornavn Etternavn (forfatter)	Beskrivelse av endringer som er gjort

INNHOOLD

INNLEDNING	3
REFERERTE DOKUMENTER	3
KONTAKTPERSONER	3
BAKGRUNN	3
MANDAT	4
PLANER OG AMBISJONER	5
KOMMUNEOMRÅDE TEKNISK – KOMMUNALTEKNIKK	6
REFERANSER TIL STUDENTOPPGAVER OG BRUK AV MIDLERTIDIGHET	6
KOMMUNEOMRÅDE TEKNISK - EIENDOM	6
REFERANSER TIL STUDENTOPPGAVER OG BRUK AV MIDLERTIDIGHET	6
KOMMUNEOMRÅDE PLAN OG SAMFUNNSUTVIKLING – KULTUR	7
BORGARSYSSSEL MUSEUM	7
REFERANSER TIL STUDENTOPPGAVER OG BRUK AV MIDLERTIDIGHET	8
HANDELS OG SERVICEBEDRIFTER	8
REFERANSER TIL STUDENTOPPGAVER OG BRUK AV MIDLERTIDIGHET	8
A-PORTEN KUNSTHUS	9
REFERANSER TIL STUDENTOPPGAVER OG BRUK AV MIDLERTIDIGHET	9
OPPSUMMERING	9

Innledning

Refererte dokumenter

Dokumentnavn	År
Studentoppgave NMBU - Gruppe 4A - Borgartunet	2019
Studentoppgave NMBU - Gruppe 4B - Hotspots i Sarpsborg	2019
Studentoppgave NMBU - Gruppe 5 - Rokkeringen	2019

Kontaktpersoner

Navn	Arbeidssted
Trond Klausen	Teamleder, Virksomhet Eiendom, Sarpsborg kommune
Øystein Ulfeng Paulsen	Teamleder, Virksomhet Kommunalteknikk, Teknisk
Tommy Fredh	Teamleder, Virksomhet Kommunalteknikk, Teknisk
Halvor Titlestad	Teamleder, Virksomhet Kultur, Plan & Samfunn
Guro Elise Berg	Rådgiver, Virksomhet Kultur, Plan & Samfunn
Bård Alsvik	Avd.dir, Østfoldmuseene - Borgarsyssel Museum
Line Kjølberg	Formidler, Østfoldmuseene - Borgarsyssel Museum

Bakgrunn

Sarpsborg kommune investerer ca. 250 mill. kroner i nye Sarpsborg Scene. Sarpsborg Scene er sentralt beliggende i det som i ny sentrumsplan omtales som Kulturkvartalet.

Forprosjektet skal kartlegge ringvirkninger eller gevinster som kan hentes ut i Kulturkvartalet for å forsterke investeringen som allerede er gjort ved Sarpsborg Scene.

Videre skal forprosjektet utarbeide en anbefaling og prioritering på hvilke prosjekter/aktiviteter som bør iverksettes og når.

Mandat

Prosjektet skal kartlegge mulige ringvirkninger knyttet til:

- Mulighet for tilrettelegging for kulturbasert næringsutvikling enten i lokalene til Sarpsborg Scene eller blant andre gårdeiere i kulturkvartalet ihht ambisjonene i ny kulturplan.
- Mulighet for utvikling av servicenæringer innen serveringsbransjen og/eller andre opplevelsesnæringer, herunder økt tilgjengelighet på Borgarsyssel.
- Muligheter for å synliggjøre kulturinstitusjonene Sarpsborg Scene, Borgarsyssel museum og A-porten kunsthus som ryggraden i kulturkvartalet.
- Oppgradering av gater og plasser i kulturkvartalet, herunder
 - mulighetene for å knytte sammen Sarpsborg Scene og Borgarsyssel museum.
 - Forlengelse av gågaten mellom Borgarsyssel museum og Sarpsborg torg.
- Mulighet for gjennomføring av kulturarrangement, festivaler, gatefester eller lign.

Det skal legges spesiell vekt på å se hvilke muligheter som kan knyttes til bruk av:

- Studentoppgavene fra NMBU
- Midlertidighet.

Planer og ambisjoner

Nedenfor følger et oversiktskart over østre bydel som viser hvilke prosjekter eller aktiviteter aktørene informerte om under samtalene.

Kommuneområde Teknisk – kommunalteknikk

I samtalen med representantene fra kommuneområde Teknisk ble følgende tre planlagte aktiviteter eller prosjekter trukket frem (nummerering refererer til nummerering i kartet ovenfor):

2. Plan for utvikling av Pellygata

I løpet av høsten 2020 skal det utarbeides en plan for ferdigstillelse av hele Pellygata.

3. St. Marie gate

Det er gitt signaler om at det ønskes utarbeidet en plan for utforming av St. Maries gate fra EPA-kvartalet til Borgarsyssel museum. Tidsplan for dette er ikke bestemt.

13. Ny lekeplass

Kommunal lekeplass ved Sverdrups gate skal oppgraderes.

Referanser til studentoppgaver og bruk av midlertidighet

Studentoppgaver det kan være relevant å bruke i arbeidet:

- Bruk av midlertidighet – Hot Spot-metodikk.
 - I studentoppgavene knyttet til bruk av midlertidighet pekes det på Pellygata 18-24 spesielt.
- Tilrettelegging for barn i Østre bydel – Rokkeringen.
 - Lekeplassen ved Sverdupsgate inngår i konseptet Rokkeringen.
- Ny bruk av offentlig byrom – Borgartunet.
 - Gjennom oppgaven Borgartunet pekes det på hvordan kommunen kan legge til rette opphold i et byrom som i dag er i hovedsak tilrettelagt for bil. Hele eller deler av konseptet kan brukes i østre del av St. Marie gate.

Kommuneområde Teknisk - eiendom

1. Kvartal 88, Oskarsgate 21

Oskarsgate 21 ligger i kvartal 88 som på sikt skal utvikles til ny bypark. Etter rivningen av huset er det ønskelig å gjøre midlertidig forskjøning av tomten.

8. Innfartsparkering ved Sarpsborg Scene.

Det planlegges å utvide dagens parkeringsplass ved Borggata nedenfor Sarpsborg Scene.

Referanser til studentoppgaver og bruk av midlertidighet

Studentoppgaver det kan være relevant å bruke i arbeidet:

- Tilrettelegging for barn i Østre bydel – Rokkeringen.
 - Kvartal 88 inngår i konseptet Rokkeringen.
- Ny bruk av offentlig byrom – Borgartunet

- Gjennom oppgaven Borgatunet pekes det på hvordan kommunen kan legge til rette opphold i et byrom som i dag er i hovedsak tilrettelagt for bil. Hele eller deler av konseptet kan brukes i østre del av St. Marie gate.

Kommuneområde Plan og samfunnsutvikling – kultur

7. Sarpsborg Scene

Nye Sarpsborg Scene ble ferdigstilt og gjenåpnet 21. august 2020. Virksomhet kultur peker på en del muligheter som kan realiseres med utgangspunkt i miljøet på Sarpsborg Scene.

- Artist in residence
- Opplæringsstudio
- Ungdommens kulturhus
- Kulturpolitisk møteforum
- Utendørsarrangement og konserter
- Uteservering i St. Marie gate
- Robert Normann museet skal flyttes fra kulturskolen til Sarpsborg Scene

I tillegg ble det påpekt noen behov kulturlivet og kulturaktører har, og som kanskje kan finne sin løsning i kulturkvartalet gjennom private gårdeiere?

- St. Marie gate 28
- Lydmuren ønsker å flytte fra Greåker
- Scene 18
- Behov for øvingslokaler

Borgarsyssel museum

Borgarsyssel museum er lite tilgjengelig for publikum utenom åpningstidene og man må betale inngangsbillett for å kunne bruke friluftsområdet. Ledelsen mener denne ordningen vil bestå av økonomiske hensyn og for å forhindre hærverk.

Ledelsen ved Borgarsyssel var derimot tydelige på at de har en ambisjon om at museet skal bli en mer integrert del av Sarpsborg by.

10. Regionalt pilegrimsenter

Som en del av den helhetlige pilegrimssatsningen i Østfold og Follo, har Sarpsborg kommune, isarpsborg AS, Østfoldmuseene, Borg bispedømme og pilegrimsfelleskapet Sta Marie inngått en samarbeidsavtale om etablering av et regionalt pilegrimsenter. Pilegrimsenteret skal gi god service og informasjon til besøkende, men også fungere som ressurscenter for lokalt næringsliv, lokale kulturaktører og frivillig sektor.

11. Formidling i det offentlig byrom

Det skal etableres et nytt bymuseum innenfor portene til Borgarsyssel. Hvis kommunen skulle gjennomføre hele eller deler av konseptet «Borgartunet» er Borgarsyssel museum meget interessert i å kunne bidra med formidling og opplevelser på Borgartunet, og på denne måten flytte deler av museet ut i det offentlige rom.

12. Restaurering av arbeiderboligen St. Olavs Vold.

Borgarsyssel museum har fått statlige midler til å restaurere St. Olavs Vold. Det er planlagt at følgende bruk av lokalene når de er ferdig restaurert og pusset opp.

- Historieformidling.
- Bymuseum
- Kontorlokaler til utleie for kreative næringer.

Referanser til studentoppgaver og bruk av midlertidighet

Studentoppgaver det kan være relevant å bruke i arbeidet:

- Bruk av midlertidighet – Hot Spot-metodikk.
- Tilrettelegging for barn i Østre bydel – Rokkeringen.
 - Borgarsyssel museum inngår i konseptet Rokkeringen.
- Ny bruk av offentlig byrom – Borgartunet.
 - Gjennom oppgaven Borgartunet pekes det på hvordan kommunen kan legge til rette opphold i et byrom som i dag er i hovedsak tilrettelagt for bil. Hele eller deler av konseptet kan brukes i østre del av St. Marie gate og i området mellom museet og Sarpsborg Scene.

Handels og servicebedrifter**4. Uteservering - St. Marie gate catering og kafé**

Serveringssted i St. Marie gate 59 har søkt kommunen ved enhet Eiendom om å få bruke deler av fortauet ved St. Marie plass til uteservering. Eiendom har inngått avtale om leie av kommunal grunn.

6. Oppgradering av bygg og uteservering – Pho dalat

Gårdeier har planer om å oppgradere bygningen St. Marie gate 49. Videre planlegges det for uteservering for restauranten i 1.etg.

Referanser til studentoppgaver og bruk av midlertidighet

Studentoppgaver det kan være relevant å bruke i arbeidet:

- Bruk av midlertidighet – Hot Spot-metodikk
- Ny bruk av offentlig byrom – Borgartunet
 - Gjennom oppgaven Borgartunet pekes det på hvordan kommunen kan legge til rette opphold i et byrom som i dag er i hovedsak tilrettelagt for bil. Hele eller deler av konseptet kan brukes i østre del av St. Marie gate.

A-porten kunsthus

12. Ankomst

I ny sentrumsplan brukes benevnelsen Kulturkvartalet om området forprosjektet omhandler. I området finnes det i dag tre aktører; Sarpsborg Scene, Borgarsyssel museum og A-porten kunsthus.

Mens Sarpsborg Scene og Borgarsyssel museum er relativt synlige i kulturkvartalet, lever A-porten kunsthus i en mer anonym tilværelse. Med relativt enkle virkemidler kan A-porten kunsthus synliggjøres som en mer integrert del av kulturkvartalet og bylivet.

Referanser til studentoppgaver og bruk av midlertidighet

Studentoppgaver det kan være relevant å bruke i arbeidet:

- Bruk av midlertidighet – Hot Spot-metodikk

Oppsummering

Kartleggingen har vist at det er aktører i Kulturkvartalet med initiativ og planer som i sum kan bidra til å løfte bydelen.

Det er derimot en utfordring at det i liten grad er tilrettelagt opphold, lek og opplevelser i byrommene og gatene i Kulturkvartalet. Bydelen domineres av biler, gjennomgangstrafikk og støy.

Videre har Kulturkvartalet en svak kobling mot gågata og aksene mot torget.

Prosjektleder for forprosjektet vil anbefale følgende:

- *Vurdere løsninger for å styrke aksene torget-kulturkvartalet ved å endre gatebruken i hele eller den østre delen av St. Marie gate. Dette kan for eksempel være å legge om til miljøgater med mer blandet bruk av gatene.*
- *Vurdere om hele eller deler av konseptet «Borgartunet» kan implementeres.*
- *Aktivt benytte Hot Spot-metodikken i arbeidet med å transformere Kulturkvartalet.*

